



Plana de les Forques

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Carretera BV-3003, km. 5. Demarcació de Sant Mateu de Bages
Emplaçament	Carretera BV-3003, km. 5, al costat sud.
Alçada:	509

Coordenades:

Latitud:	41.80193
Longitud:	1.7476
UTM Est (X):	395957
UTM Nord (Y):	4628543

Classificació

Número de fitxa	08229 - 123
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08229A001000930000MA
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 13/02/2017 - 01:00

Descripció

Petita esplanada situada al costat del camí d'accés a Sant Mateu de Bages (actual carretera BV-3003), molt a prop de la capella de Sant Miquel de les Planes i del castell de Sant Mateu on, segons es pot deduir del topònim, antigament hi havia les forques on eren penjats els ajusticiats pel senyor del terme. El topònim "Plana de les Forques" és esmentat en un document de l'any 1701 conservat a la masia de les Planes quan

descriu les afrontacions d'aquest mas: "els masos i peces de terra juntes termenen a sol ixent amb la plana de les Forques i amb l'honor de l'Esbert, en el cap de la costa d'Antius... ()". El fet que aquesta esplanada es trobi al final de la pujada del camí, en una corba pronunciada que hi ha quan aquest arriba a l'altiplà de Sant Mateu, molt a prop de l'església del castell, on en època medieval i encara al segle XVIII hi havia diversos masos que formaven un petit nucli, fa pensar que s'havia triat de manera intencionada com a lloc estratègic perquè la forca servís d'exemple i escarment per a tots els viatgers i la gent del poble que passava pel camí.

Observacions:

Informació oral facilitada per Neus Vilardaga

Història

L'any 1381 la família Boixadors, senyors del castell i terme de Sant Mateu de Bages, van ampliar els seus dominis tot comprant al rei Pere el Cerimoniós el mer i mixt imperi d'aquestes terres. És a dir, tant la jurisdicció comuna (mixt imperi) com la criminal (mer imperi) dins del seu terme. Per tant, era el senyor qui exercia la justícia en el terme del castell de Sant Mateu de Bages. Al segle XV el domini passà als Gàver i, per matrimoni, als Peguera, la qual encara mantenia la senyoria al segle XVII en la persona de Galceran de Peguera. L'evolució posterior és poc coneguda. L'any 1718 el senyor jurisdiccional era Ignàsia de Soler, mentre que l'any 1789 era Fernando de Guzmán. En el moment de la desaparició dels senyories jurisdiccionals, l'any 1831, el senyor era el baró de Finestracs.

Bibliografia

PLANAS, Joan (1969). Les Planes de Sant Mateu. Barcelona, ed. Jover,

